

Stortingets Familie- og kulturkomité
Karl Johans gt. 11
0030 Oslo

Oslo, 11.11.13

**HØRINGSNOTAT FRA NORSK SKUESPILLERFORBUND:
ST. PROP. 1 S (2013-2014), KULTURDEPARTEMENTET
OG PROP. 1 S, TILLEGG 1, KAP. 320, 321, 324, 334**

Norsk Skuespillerforbund (NSF) er en interesseorganisasjon og en partipolitisk uavhengig fagforening for skuespillere. NSF arbeider for skuespillernes kunstneriske, faglige og økonomiske rettigheter og interesser. Organisasjonen har til sammen 1233 medlemmer. Av disse er 159 fast ansatte ved teatrene, mens 890 er frilansere, hvorav ca 130 har midlertidige ansettelse ved institusjonsteatrene.

Store deler av vår medlemsmasse er altså frilansere som jobber i et prosjektbasert arbeidsmarked. Man ansettes ofte for korte perioder av gangen – måneder, uker, eller dager. Dette fører til stor uforutsigbarhet i utøvernes arbeidssituasjon og inntektsgrunnlag - noe som igjen kan føre til vanskeligheter med å få sykepenger, foreldrepenger, boliglån, osv.

Derfor setter vi stor pris på at den nye regjeringen i regjeringsplattform, kap. 11, Kultur, skriver at de ønsker «å prioritere frilanseren i det frie kunstfeltet». I tilleggproposisjonen står det også at man ønsker å «stimulere til vekst og idéskapning nedenfra». Men dessverre kan vi ikke se at disse ambisjonene gjenspeiles i det fremlagte kulturbudsjettet. Tvert i mot foreslås kutt i de to viktigste støtteordningene for det frie feltet og skapende scenekunstnere, nemlig Statens kunstnerstipend og prosjektstøtteordningene under Norsk Kulturråd.

KAP. 321, POST 73 - KUNSTNERSTIPEND

For oss er det mest overraskende grepet i det fremlagte budsjettet kuttet på 15 mill. kroner i stipendmidler. Stipendordningene representerer en av få muligheter til å produsere kunst utenfor institusjonene, og til å forske og videreutvikle kunstformer og uttrykk. Omorganiseringen fra Garantiinntektsordningen til de nye stipendene for etablerte kunstnere og seniorkunstnere var utarbeidet i tett samarbeid mellom Kulturdepartementet og Kunstnernettverket, som representerer 20 kunstnerforeninger i Norge. Alle partier, med unntak av FrP, var positive til omleggingen. Å ta midler fra denne posten betyr at rundt 55 ledige garantiinntektshjemler likevel ikke vil omgjøres til langvarige arbeidsstipend. Vi ber Kulturkomiteen bidra til at de nye stipendtypene kan innføres som planlagt.

KAP 324, SCENEKUNSTFORMÅL

post 55 og 56, Norsk kulturfond - ettårig og flerårig prosjekttilskudd

Det vanskelig å se hvorfor en regjering som gir uttrykk for at de ønsker å prioritere frilanseren kutter den foreslåtte økningen til basisfinansieringsordningen og prosjektstøtten under Norsk kulturråd. Hva angår basisfinansieringsordningen, mener NSF det er problematisk at tilskuddene til denne ordningen ikke justeres årlig for pris og lønnsvekst. Det er viktig at det blir gitt midler i en størrelsesorden som muliggjør profesjonell drift av frie grupper.

Post 78, Ymse faste tiltak

NSF setter pris på at *de programmerende scenene* Black Box, BIT Teatergarasjen i Bergen, Teater Avantgarden og Dramatikkens hus er styrket med totalt 2 mill kroner, for «å bidra til å utvikle regionale kraftsentra på scenekunstheltet». Men vi understreker at en satsing på fri scenekunst regionalt vil måtte inkludere innholdsleverandøren til disse scenene, nemlig de frie gruppene. Ønsker man å nå ut må man også muliggjøre produksjon, gjennom å øke produksjonsstøtten og basisfinansieringsordningen under Norsk kulturråd.

Som nevnt er det store utfordringer i å livnære seg som frilanser. *Skuespiller- og danseralliansen* (Skuda) tar sikte på å profesjonalisere arbeidsmarkedet for utøvende scenekunstnere, og sikre deres sosiale rettigheter gjennom å ansette et antall skuespillere og dansere som lønnes mot arbeidsplikt i perioder mellom oppdrag. For å kunne gi et reelt vurderingsgrunnlag mener vi det er viktig at alliansen får mulighet til å ansette et større antall skuespillere og dansere. Med en økning i tilskuddet på 30 prosent i 2014, til 2,815 mill. kroner totalt, vil det være mulig å ansette 50 prosent flere kunstnere i denne unike ordningen. Vi slutter oss til høringsnotatet til Skuespiller- og danseralliansen, og ber Familie- og kulturkomiteen foreslå en økning på 2,050 mill. kr utover forslaget på 0,7 mill. kr, slik at antall ansatte kan økes med 10.

Post 70, Nasjonale institusjoner og Post 71, Region-/landsdelsinstitusjoner

Det har blitt nevnt som en innvending mot Kulturløftet at produksjonen ved institusjonsteatrene ikke har økt i takt med bevilgningene. Til dette er å si at økningen i hovedsak har gått til nødvendig utbedring av teaterbygg, samt å dekke opp for økte pensjonsutgifter (som skyldes at et stort kull scenekunstnere som startet sin yrkeskarriere på slutten av 60- og begynnelsen av 70-tallet nå har nådd pensjonsalderen). Uten en reell økning i budsjettene, ville produksjonen gått drastisk ned. Skuespillerforbundet er særdeles bekymret for de fremtidige pensjonsutgiftene til institusjonene, og mener det er svært uheldig hvis skuespillerne får enda dårligere pensjonsvilkår enn det man allerede har.

KAP 334, FILM- OG MEDIEFORMÅL

Post 50, Filmfondet

Norske skuespillere har i de siste årene fått nytte godt av norsk films særdeles spennende utvikling, noe som også har blitt lagt merke til internasjonalt. Også her er forutsetningen for den positive utviklingen økonomisk forutsigbarhet og oversiktlige rammevilkår. Film har vært fremstilt som en budsjettvinner de siste årene. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på at bevilgningene i stor grad har gått til nysatsinger innen spillutvikling, tv-dramaproduksjon og internasjonalisering. Produksjonsstøtten til spillefilm har ikke økt siden 2009. Når regjeringen nå velger å redusere det foreslåtte bevilgningsforslaget med 32, 5 mill. kroner, fra 441,5 til 409 mill. kroner, er det dramatisk. Det henvises til Produsentforeningens høringsssvar på dette området. NSF er også positive til en ny filmmelding, og foreslår at Bransjerådet for film rådføres.

OPPSUMMERT:

I Gul bok ble det foreslått en økning av kulturbudsjettet med 774, mill kroner sett i forhold til saldert budsjett for 2013. I tilleggsproposisjonen er denne økingen etter det vi kan se, redusert med 165,3 mill kroner. Når den nye regjeringen i sin tilleggsproposisjon øker det totale statsbudsjettet med 5 mrd. og samtidig reduserer kulturbudsjettet med 165 mill kroner, tyder det

på at man har forlatt målsetningen om at 1 prosent av statsbudsjettet skal gå til kultur. Dette syns vi er skuffende.

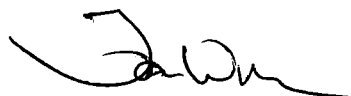
Det burde være en politisk målsetting for den sittende regjeringen å opprettholde kulturbudsjettet på dette nivået. Vi håper at kulturkomiteen vil jobbe for mer forutsigbare forhold for aktørene i norsk kunst- og kulturliv, ved å stemme mot de foreslåtte kuttforslagene i stipendordningene, bevilgningene til Norsk kulturfond og Filmfondet.

M.v.h.

Norsk Skuespillerforbund

Hauk Heyerdahl
forbundsleder

Ida Willassen
informasjonskonsulent